

KUINKA MATKAMME SUJUI ⁴

Sosialistiseen lehdistöön on jo vuotanut tietoja, että Englannin ja Ranskan hallitukset ovat kieltäytyneet päästämästä Venäjälle emigrantti-internationalisteja.

Tänne saapuneet 32 eri puolueisiin kuuluvaa emigranttia (heidän joukossaan 19 bolshevikkia, 6 bundilaista, 3 Pariisin internationalistisen „Nashe Slovo” lehden ⁵ kannattajaa) pitävät velvollisuutenaan ilmoittaa seuraavaa:

Käytettävissämme on useita asiapapereita, jotka julkaisimme niin pian kuin saamme ne Tukholmasta (jätimme ne sinne, koska Ruotsin—Venäjän rajalla isännöivät Englannin hallituksen edustajat) ja jotka luonnehtivat mainittujen „liittolais”-hallitusten surkuteltavaa osuutta tässä asiassa. Tähän kohtaan lisäämme vain sen, että emigranttien evakuoinnista huolehtiva Zürichin komitea, johon kuuluu edustajia 23 ryhmästä (siinä luvussa Keskuskomitea, Organisaatiokomitea, sosialistivallankumoukselliset, Bund j.n.e.), on yksimielisesti hyväksytyssä päätöslauselmassaan todennut julkisesti sen tosiasian, että Englannin hallitus on päättänyt riistää emigrantti-internationalisteilta mahdollisuuden palata synnyinmaahansa ja osallistua taisteluun imperialistista sotaa vastaan.

Tämä Englannin hallituksen aikomus selvisi emigranteille jo vallankumouksen alkupäivinä. Silloin sosialistivallankumouksellisten puolueen (M. A. Natanson), VSDTP:n Organisaatiokomitean ⁶ (L. Martov) ja Bundin (Kossovski) edustajien neuvottelukokouksessa syntyi suunnitelma (sen esitti L. Martov), jonka mukaan piti saada lupa emigranttien matkustamiseen Saksan kautta ehdolla, että heidät vaihdetaan Venäjällä internoituihin saksalaisiin ja itävaltalaisiin sotavankeihin.

Venäjälle lähetettiin useita tätä kysymystä koskevia sähköitä ja samalla ryhdyttiin sveitsiläisten sosialistien kautta alkutoimenpiteisiin tämän suunnitelman toteuttamiseksi.

Venäjälle lähetetyt sähköet takavarikoitiin nähtävästi Väliaikaisen „vallankumoushallituksemme” (tai sen kannattajien) toimesta.

Odotettuamme pari viikkoa vastausta Venäjältä päätimme itse ryhtyä toteuttamaan mainittua suunnitelmaa (eräät emigrantit päättivät yhä odottaa pitäen vielä todistamattomana sitä, että Väliaikainen hallitus ei todellakaan ryhdy toimenpiteisiin kauttakulkulupien hankkimiseksi kaikille emigranteille).

Asiaa hoiti sveitsiläinen sosialisti-internationalisti Fritz Platten. Hän solmi tarkan kirjallisen sopimuksen Sveitsin Saksan lähettilään kanssa. Nuo sopimusehdot me julkaisimme. Tärkeimpiä niistä ovat: 1) Matkustavat kaikki emigrantit huolimatta siitä, millä kannalla kukin heistä on sotaan nähden. 2) Vaunulla, jossa emigrantit matkustavat, on eksterritoriaalioikeudet, kenelläkään ei ole oikeutta mennä vaunuun ilman Plattenin lupaa. Ei mitään passien eikä matkatavarain tarkastusta. 3) Matkustajat sitoutuvat agitoimaan Venäjällä sen puolesta, että kauttakulkuvoivan saaneet emigrantit vaihdettaisiin vastaavaan määrään itävaltalais-saksalaisia internoituja.

Kaikki saksalaisten sosialidemokraattien enemmistön yritykset päästä kosketuksiin matkustavien kanssa nämä viimeksi mainitut päättävästi torjuivat. Platten saattoi vaunua koko matkan. Hän päätti matkustaa kanssamme Pietariin saakka, mutta hänet pidätettiin Venäjän rajalla (Tornio). Toivokaamme, että vain väliaikaisesti. Kaikki neuvottelut käytiin useiden ulkomaisten sosialisti-internationalistien osanotolla ja täyden solidaarisuuden vallitessa. Matkaa koskevan pöytäkirjan ovat allekirjoittaneet kaksi ranskalaista sosialistia Lorient ja Guilbeaux ja Liebknechtin ryhmään kuuluva sosialisti (Hartstein), sveitsiläinen sosialisti Platten, puolalainen sosialidemokraatti Bronski, ruotsalaisten sosialidemokraattien edustajina Lindhagen, Karlsson, Ström, Ture Nerman ynnä muut.

„Jos Karl Liebknecht olisi nyt Venäjällä, niin Miljukovit päästäisivät hänet mielellään Saksaan; Bethmann-Hollwegit päästävät teidät, venäläiset internationalistit, Venäjälle. Teidän pitää matkustaa Venäjälle ja taistella siellä

niin saksalaista kuin myös venäläistä imperialismia vastaan". Näin sanoivat meille mainitut internationalisti-toverit. Mielestämme he olivat oikeassa. Matkaselostuksen me teemme työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston Toimeenpanevalle komitealle. Toivomme, että se onnistuu vapauttamaan vastaavan määrän internoituja, ensi kädessä tunnetun itävaltalaisen sosialistin Otto Bauerin, sekä saa aikaan sen, että Venäjälle päästetään kaikki emigrantit eikä ainoastaan sosialipatriootteja. Toivomme, että Toimeenpaneveva komitea tekee lopun myös siitä ennenkuulumattomasta asiaintilasta, ettei mitään „Retshist”⁷ vasemmalla olevaa lehteä päästetä ulkomaille eikä edes kaikkien maiden työläisille osoitettua työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvoston manifestiakaan⁸ lasketa ulkomaalaiseen lehdistöön.

Kirjoitettu huhtikuun 4 (17) p:nä 1917

*Julkaistu huhtikuun 5 p:nä 1917
„Pravdan” 24. ja „Izvestijan”
32. numerossa*

*Julkaistaan „Pravda” lehden tekstistä.
joka on tarkastettu „Izvestija” lehden
tekstin mukaan*